

Предметна програма од втор циклус студии				
Програма за ИЗБОРНИ предмети (4+1)				
1.	Наслов на наставниот предмет	Бизнисот и јавниот сектор		
2.	Код	БМ4210		
3.	Студиска програма	Бизнис менаџмент		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Економски институт, Скопје, УКИМ		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор циклус		
6.	Академска година/семестар	2018/2019	7.	Број на ЕКТС
				5
8.	Наставник	доц. д-р Александра Лозаноска доц. д-р Елизабета Џамбаска		
9.	Предуслови за запишување на предметот	Завршен прв циклус студии (240 кредити)		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Теоријата и практиката потврдуваат дека моќта на пазарните законитости не е секогаш валидна. Неефикасноста на пазарот е очигледна на примерот на јавните добра и екстерналиите. Целта на овој предмет е студентите да ги разоткријат карактеристиките на јавните добра и екстерналиите, како негативните така и позитивните екстерналии, улогата на јавниот сектор во снабдувањето со јавни добра и можноста за вклученост на приватниот сектор во обезбедување на јавни добра, пристапот на решавање на проблемите со екстерналиите, улогата на државата, а посебно улогата на приватниот сектор во решавањето на проблемот со екстерналиите. Еден начин на интеракција на приватниот и јавниот сектор се јавно приватните партнерства. Токму оваа форма на соработка на бизнисот и јавниот сектор е посебен аспект кој се разработува во предметната програма. На овој начин студентите ќе се здобијат со знаење за теоретските и практичните аспекти на јавно приватното партнерство, за процесот на негово развивање, за следење на неговите перформанси, како и за согледување на менаџерските, економските, правните, финансиските и етичките импликации на овие партнерства. Оспособен за (компетенции): - Да ги прошират своите знаења за економијата на јавниот сектор, за јавните добра и екстерналиите во општеството, позитивните и негативните екстерналии; - Да можат да ја препознаат интерконекциската поврзаност и условеност на соработка на приватниот и јавниот сектор; - Да се здобијат со знаење за функционирањето на јавно-приватните партнерства; - Да можат да ја идентификуваат одржливоста на јавно-приватните партнерства; - Да се стекнат со вештини за идентификување и управување со ризикот во рамки на партнерствата; - Да ги разберат и согледаат заедничките карактеристики и разликите во јавно-приватните партнерства во развиените индустриски земји и земјите во развој; - Да ги совладаат критериуми за оценка на успехот, отчетноста и перформансите на јавно-приватните партнерства; - Да бидат способни да препорачуваат стратегии за подобро раководење на партнерството; - Да можат во усна и писмена форма да ги претставуваат анализите, идеите и препораките за партнерствата;			

11.	Содржина на предметната програма:			
	1. Јавниот сектор во современите економии 2. Обезбедување на јавните добра и услуги 3. Неефикасноста на пазарот и екстерналиите 4. Приватни решенија за екстерналиите 5. Јавни мерки за надминување на проблемот на екстерналиите 6. Јавно приватно партнерство – форма на соработка на бизнисот и јавниот сектор 7. Имплементација на јавното приватно партнерство			
12.	Методи на учење: Наставата се изведува во облик на предавања со дискусии, со интерактивни методи кои вклучуваат самостојни задачи на студентите, презентации и друго.			
13.	Вкупен расположлив фонд на време	15 недели 5 ЕКТС x 30 часа = 150 часа		
14.	Распределба на расположливо време	12 недели + 3 недели консултации 15+15+120=150 часа		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања-теоретска настава	15 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часови
		16.2.	Самостојни задачи	45 часови
		16.3.	Домашно учење	45 часови
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		60 бодови
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)		30 бодови
	17.3.	Активност и учество		10 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 61 бода		5 (пет) (F)
		од 61 до 68 бода		6 (шест) (E)
		од 69 до 76 бода		7 (седум) (D)
		од 77 до 84 бода		8 (осум) (C)
		од 85 до 92 бода		9 (девет) (B)
		од 93 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	<i>Редовност на настава и вежби, проектна задача</i>		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	<i>Македонски јазик</i>		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	<i>Механизми на интерна евалуација</i>		
22.	ЛИТЕРАТУРА			

22.1.	Задолжителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Џозеф И. Стиглиц	Економија на јавниот сектор	Табернакул	2009
	2.	Грегори Н. Менкју	Принципи на економијата	НАМПРЕС	2009
3.	Yescombe E. R.	Javno privatna partnerstva: načela politike i financiranje	MATE, Zagreb	2010	
22.2.	Дополнителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	European commission	Green paper on public-private partnership and Community law on public contracts and concessions	European commission, Brussels	2004
2.	ЗЕЈС	Прирачник за дизајн и имплементација на ефективни Јавно-приватни партнерства (ЈПП)	ЗЕЈС	2008	